

Comentariul poeziei Limba noastra scrisa de Alexe Mateevici - prima parte

Alexe Mateevici s-a nascut pe pamantul Basarabiei, care, ca si Ardealul, a sangerat sub asuprire straina.

Ca preot militar a luat parte la luptele de la Marasesti. A ramas in memoria cititorilor printr-o singura poezie - prin care materializeaza indemnul testamentar al Vacarescului cu privire la "cresterea limbii romanesti" , intru " cinstirea patriei muma" .

Scrisa la Chisinau, poezia limba noastra a fost publicata in " Cuvantul moldovenesc" din 2 iunie 1917. Poezia apartine genului liric, fiind o oda cu ecouri de meditatie grava, un cantec de suflet tachinat limbii, poporului si tarii.

Compozitia " discursului liric" ne propune doua parti : prima parte (care cuprinde opt strofe), cristalizata in jurul verbului a fi , defineste limba printr-o succesiune de metafore (sintagme metaforice). In strofa intai-"Limba noastra-i o comoara, un sirag de piatra rara"- este o metafora ce sugereaza valoarea, stralucirea, frumusetea, tainica bogatie -virtuti ale limbii romane dintotdeauna Limba noastra e "foc ce arde" - metafora deosebit de sugestiva care exprima incandescent lupta poporului pentru afirmarea fiintei sale, focul pururea viu veghind somnul de moarte al viteazului din poveste, insotind invierea neamului. (Metafora trezirii sau invierii din somnul de moarte apare ta imnul "Desteapta-te romane" al lui Andrei Muresanu).

In strofa a doua, deci, limba este imaginata dinamic, are o esenta luminoasa: e" flacara".

In strofa a treia limba e "cantec", "doina dorurilor noastre", "roi de fulgere"... Adunandu-se in cantec, ca doina a dorurilor - limba exprima intreg sufletul romanului. Ea este, deci, o cale de stapanire a lumii pri si frumos Metafora " roi de fulgere" reveleaza puterea de transfigurare a lumii prin forta suhiala a cuvantului.

In strofa a patra, limba e "graiul painii", e sfanta ca si painea care se obtine printr-o truda sacra, "cand de vant se misca vara".

Indiscutabil, painea este o hrana a sufletului romanesc, dulceata ei il intareste si il desfata pe roman. Limba noastra este natura ocrotitoare: "Limba noastra-i " frunza verde " / Zbuciumul din codrii vesnici/Nistrul lin, ce-n valuri pierde/Ai luceferilor sfesniti"(strofa aV-a).

In strofa a VI-a, limba este definita ca document de mare pret, avand puterea de a immortaliza istoria poporului, a spiritului sau, a oamenilor si a faptelor "Limba noastra-s vechi izvoare,/ Povestiri din alte vremi; Si cetindu-le-nsirate, Te-nfiori adanc si tremuri".